

Praha-Žižkov, 10. 5. 2020
P. Jareš

Podříd'te se Bohu *Jk 4,1-10*

„*Odkud jsou mezi vámi boje a sváry?*“ (Jk 4,1 ČEP) To je otázka, kterou by Bůh mohl položit vůdcům našich politických stran. Mohl by ji položit všem lidem v naší zemi a vlastně celému světu. Zde však tato otázka směřuje do řad křesťanů. I křesťané totiž mohou mezi sebou o všelicos bojovat. Věřící manželé třeba o to, co ještě dětem dovolit a co už ne. Někdy to mohou být i rozepře ohledně zdánlivých maličkostí. Možná, jakým způsobem se má zavěšovat role toaletního papíru na záchodě, či jak se má správně vytlačovat z tuby zubní pasta. Ve sboru zase můžeme bojovat o prosazení určité podoby nedělního shromáždění, nebo způsobu organizace naší činnosti. Kořenem oněch rozmanitých bojů mezi námi jsou mnohdy naše „vášně“ (v. 1 ČEP). V řeckém textu je zde slovo, které má význam „slasti/rozkoše“ (Ř. HĚDONÉ = slast, rozkoš; tak i ve verši 3). Často usilujeme hlavně o to, co nám přináší příjemný pocit. Jdeme za svými rozmanitými touhami, které s námi hýbají. Mnohdy máme za to, že s námi hýbe Duch svatý, ve skutečnosti jsou to však jen naše touhy po něčem, co by vyhovovalo nám. Potřebujeme se tedy učit odlišovat své vlastní touhy od tužeb z Ducha svatého. Prvním krokem k tomu je vzít vážně skutečnost, že tento rozdíl existuje. Hnání svými touhami se snažíme zařídít uskutečnění toho, po čem toužíme. Potřebujeme přitom překonat odpor těch, kdo s námi nesouhlasí. A tak se všelijak snažíme na ně vyvrát. Všechno nebo skoro všechno bychom chtěli zařídít. Promýšlíme, plánujeme, radíme se, organizujeme. Mluvíme mnoho s některými lidmi a zase s jinými lidmi o nich a nikam to nevede. Navzdory své (velké) snaze nemáme úspěch. Protože neprosíme. Málo se modlíme s opravdovým očekáváním Božího jednání. Modlitbu často odbýváme. Na její úkor upřednostňujeme naši aktivitu. A když už se modlíme, mnohdy se modlíme špatně. Zase nám jde o ty naše vášně (slasti, v. 3). Chceme Boha zapojit do toho, co vyhovuje nám. A přitom bychom se spíš měli ptát, do čeho by nás chtěl zapojit on. Někdy se modlíme, aby Bůh nějakého člověka změnil, protože už od té osoby chceme mít pokoj. A to je vše, oč nám jde. Kořenem našich válek a neúčinných modliteb zkrátka mnohdy je, že myslíme hlavně sami na sebe. Křesťanský autor Larry Crabb napsal: „V čem je tedy chyba? V tom, že kráčíte Starou cestou. To vysvětluje, proč nenacházíte potěšení v Bohu. Snažíte se ve svém životě Boha využít k tomu, abyste dosáhli nějakých jiných požehnání. Zatím jste nikdy vážně neuvažovali o radikálním pozvání na Novou cestu. Nevsadili jste všechno na Boha. Nerozhodli jste se risknout to a přistoupit k němu v naději, že ho poznáte a že vás toto poznání uzdraví ...“¹

„*Proradná stvoření!*“ (v. 4 ČEP) Tak zde Kristus oslovuje církev, která jde jiným směrem než on. V doslovném překladu zní to oslovení mnohem jadrněji: „Cizoložnice!“ Křesťané, kteří jdou za svými slastmi, páchají duchovní cizoložství. Podobně jako Izraelité, kteří kdysi kromě Hospodina uctívali také modly. Jejich „milenci“ tehdy byli cizí bohové (srov. Ez 16,36; Oz 2,8-10²). Naším milencem bývá často svět. Svět jako způsob myšlení a soustava hodnot, které jsou v protikladu vůči Bohu. Uspokojování svých vlastních tužeb je přitom v tomto způsobu myšlení hodnotou klíčovou. A nás to láká a svádí žít pro ty věci, pro které žijí lidé bez Boha. Bůh nás ale chce mít celé pro sebe. Chce mít celé naše srdce. Žárlivě po nás touží. A proto nás usvědčuje. Proto odhaluje kořeny našich vzájemných bojů. Chce nám udělit milost - lásku, kterou si nezasloužíme. Avšak tuto milost nemůžeme přijmout jako ti, kdo trvají na tom, že nikdy nedělají nic špatného a že ti druzí se ve všem mylí. Je důležité pochopit, že

¹ Larry Crabb, *Přiblížte se k Bohu*, str. 127, Návrat domů, Praha 2006

² Číslování veršů podle Českého ekumenického překladu

pokud bojujeme proti sobě navzájem, pak Bůh není na ničí straně. Bůh dává milost pokorným. Těm, kdo přestanou bojovat proti svým bratřím a sestrám. Těm, kdo začnou znovu vážně prosit. Těm, kdo se začnou více zajímat o touhy Ducha svatého než o své vlastní. Těm, kdo se pak budou modlit především za uskutečnění Božích tužeb. S takovými lidmi Bůh rád přebývá: „*Přebývám ve vyvýšenosti a svatosti, ale i s tím, jenž je zdeptaný a poníženého ducha, abych oživil ducha ponížených, abych oživil srdce zdeptaných.*“ (Iz 57,15 ČEP)

Duch svatý nás tedy vyzývá k tomu, abychom se rozhodně podřídili Bohu. Pokud jsme právě zapleteni do nějakého svého boje či sváru, pak to jistě znamená přestat bojovat. Tím není míněno, že nesmíme mít svůj názor na dané téma. Ani to neznamená, že ten svůj (odlišný) názor nemáme vyslovit. Avšak obnáší to přestat vyvíjet nátlak na druhé a začít se opět vážně modlit. Obnáší to změnit směr svých modliteb, kdy se začneme znovu ptát především na to, co chce Bůh. Vůči všem svým touhám a nápadům si začneme pěstovat strážlivý odstup. Dáblu se vzpíráme zejména tak, že odmítáme ono přátelství se světem. Odmítáme mít jako hlavní životní zájem ty věci, za nimiž jdou lidé tohoto světa. Bůh chce, abychom nebyli lidmi dvojí tváře (dosl. „dvojí duše“, tedy „rozdvojení“, „nerozhodní“ - Ř. DIPSYCHOI; verš 8). Chce, abychom byli cele při něm, abychom opravdu sloužili jemu - a to i svými modlitbami. Jsme tu také vyzýváni k tomu, abychom se zarmoutili. Je to určitě výzva k onomu zármutku podle Boha, o němž psal apoštol Pavel (viz 2K 7,9-11). Je to zármutek, který nás vede k pokání - ke změně postojů. My jsme možná spíš nastaveni na to, že bychom se chtěli radovat a bavit. A ovocem Ducha svatého samozřejmě je radost (Ga 5,22). Avšak cesta k ní vede i přes zármutek. Zármutek nad našimi hříchy. Smutek nad tím, jak žalostně chladná je naše láska k ostatním. Je to zármutek, který nás vede k vyznávání hříchů. Vede nás ke změně našich postojů. Ke změně nasměrování našeho života a modliteb. Kdo takto pláče, ten je skutečně blahoslavený - tj. z Božího pohledu šťastný. Jak řekl Ježíš: „*Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.*“ (Mt 5,4 ČEP) Když se pokořujeme před Pánem, opouštíme své soukromé plány a zájmy. A chceme naopak začít uskutečňovat ty jeho. A když se místo na naše věci zaměříme na ty jeho, máme jistotu, že uspějeme. Jak říká Pán Ježíš: „*Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.*“ (Mt 7,7n ČEP)